

MAGNICE DOME

NAVICVLAM NVPTIALEM,

NOBILISSIMO SPONSORVM PARI,

GERHARDO THOMAS,

REIP. THORVNENS. CONSVL ET SCHOLARCHÆ,

ut et

B E N I G N Æ,

NATALIBVS LICHTEFVSSIÆ,

VIRGINI OMNIVM ÆTATIS SVÆ FLORENTISSIMÆ,

PRO NOVA EXPEDITIONE,

D. IIX. AVGVST. M DC XC.

BONO CVM DEO

INSTITVENDA,

AB ORIS MARITIMIS

LLM.

MITTIT

PAVLVS PATER.

Proverb. XXXI.

Mulier strenua similis est Navibus.

THORVNII,

Imprimebat IOANN-BALTHASAR BRESLERVS.

MAGNIFICE DOMINE,

Dum Navem conscendo,
& beatissimam terram, furente
Syrio, collusstro: dum fortunato-
rum insulas, qvarum amœnita-
tem vox nulla exprimit, cogitabundus contu-
cor: nec tam Succinum, & abundantem re-
rum omnium copiam, qvam reliqua Prussiæ
admiranda, a profundi oris scriptore, in Ger-
mania sua laudata, tacite admiror, omnino eo-
rum subscribo sententiæ, qvi Iovem, si negle-
cto cœlo in terris degere eligeret, non alibi,
qvam hic, sedem certam fixamqve locaturum,
edixerant. Hæc meditatus, simul memoriam
subit, TE, Iasonem nostrum, identidem na-
vem mox ingressurum, cuius felicitate, ap-
paratu & divitiis, in hunc diem stetit humana
res: proqve obtainendo Aureo Vellere, in Col-
chidem Prussicam, novam expeditionem,
qvam ante te nemo tentare ausus erat, prope-
diem suscepturnum. Ego, Argonautarum po-
stremus, sive medicata aqua, nauteæ iniurias
abstersurus, sive, ut Mathematicorum mos
fert, facili hypothesi, res intricatas evolutur9,
navali præconio, nauticoq; sermone, novum
amo-

amoris Navarchum salutare, queis possum, res
mis velisq; contendam. Igitur, honori tuo ve-
lificaturus, fluviorum Præsides, dulcibus qvæ
immorantur aqvis, me inclamant, ad Patrem
Matremq; eorum, ante omnia digitum in-
tendam, nec insalutatos præteream: nisi
Æoli procaces auras, & Naiadum iras, experi-
ri forte, aut pertimescere velle. Itaq; ad
præpotentem illum maris scilicet Deum con-
versus, video veteres Poetas, imperium ei in
tres, tum qvidem cognitas, Orbis terrarum
partes, qvod eius insignia Tridens, tacite innu-
it, vindicasse. Tu quoque, GERHARDE
THOMAS, ad regimen huius Reipublicæ nu-
per admotus, imperium obtines, eiusq; com-
moda feliciter provehis. Nec vero publice
cum illo paria ut facias, sed privatam eius fe-
licitatem ut æq; ves, tua interesse puta: ne,
qvod DEVS avertat! in ea familia, qvæ ad
iuvandam salutem publicam, supra invidiam
hic effloruit: ac præterea celeberrimos claris-
simosq; in Europa viros, affinitate sibi iun-
ctos habet, solitudinem inducas. Inter Deo-
rum familias, unius Neptuni, qva mares, qva
foeminas, amplissimam exstitisse, Comes ille
Mythographus perhibet. Tua qvidem, Vir-

inlyte, sive fatorum consilio, sive qvod rario-
res sint, præ cæteris qvæ excellunt, ad monadi-
cos fere redacta est numeros. virtute interim
tua auëtum iri æternitatem, certo sibi pollicet-
tur. Porro, fabulosa antiquitas, potestatem se-
dandi tollendi que maris fluctus eidem affin-
xit: etiam corda amantium, divino furore
correpta, ac velut œstro percita, maris instar
fluctuant, agitantur, effervescent. Iam de
navibus, qvarum ille curam suscipit, qvid di-
cam? Solent illas vulgo in longas & breves,
parvas & magnas, dispescere, a qvibus amo-
rem qvoqvelongum & brevem, qvantitatis ra-
tione, si non molis, virtutis certe: ut & ma-
gnum & parvum, secundum temporis incre-
menta, rectissime dici posse, Logici existimat.
Ad longas Bellicæ potissimum referuntur,
qvæ nostra ætate, inter tot funestas Europæ
Asiæque clades, ubi omnis fere Oceanus huma-
no sangvine diluitur, visuntur pasim celebra-
turque. Ni totus fallor, amantium hæc quo-
que turba, in ipsa pace, hic classicum canit, &
novum ac intestinum bellum meditatur, sed ut
fine, sic fructu, ab illo longe diuersum. Illic
namque regna suis exhauriuntur incolis, pro-
vinciis orbitates yastæ inducuntur: hic huma-
ni ge-

-ybat

e X

ni generis architectrix, eorum mala compen-
sat. Illic violatam pacem, per multa lustra re-
parare frustra nonnunquam tentamus: hic ad
missione intima, una s̄aþe nox, aut horæ mo-
mentum amnestiam facit, irasque terminat. Il-
lic dubio eventu, & ancipiti haut raro pugna-
tur Marte: hic evidens victoriæ signum com-
paret: qvoniā Antagonista tuus, tales maio-
res numerat, qvæ cum viris commissæ, semper
succubuerunt. Refert qvidem Hippocrates,
Sauromatas, viciæ Scythiæ Amazones, non
ante virginitatem deposuisse abdicasseque,
qvam tres minimum hostes, e medio sustule-
rint. hinc, ut arcum & arma tractarent prom-
ptius, etiam mollissimam illam corporis par-
tem, qvæ cœlestis terrestrisque Sphæræ figu-
ram refert, aburi sibi avelliique passas fuisse.
Sed a page hæc cauteria, divinos circulos, qvos
Neonymphi in deliciis habent, turbantia. Bo-
no animo esto, o Sponse, cernemus te profe-
cto vietorem cum exuviis redeuntem. Adhæc,
dantur etiam naves Piscatoriæ, piscium capi-
endorum gratia, fabricatae. Parum referre
putat Philosophus, sive amorem capiamus, sive
ipſi ab amore capiamur. interim, qvityroci-
nia in hac arte posuerunt, nullum magis,

quam nocturnum tempus piscationi idoneum
esse, uno ore profitentur. at quic quid sit, boni
piscatoris erit, qvaecunque tempora captare,
occasique invigilare, ut Vranoscopus, mi-
nime vulgarem, aut ignobilem hanc fuisse pi-
scaturam, vagitu non minus, quam voce, teste-
tur. Sunt & Corbitae, tardissimum navigio-
rum genus, a corbe in ipsa mali summitate sic
dictae: sunt contra Actuariæ, qvæ velocissime
in altum feruntur, viam vorant, & quam citi-
sime se expediunt. non explicabo me. sed M.
Alexandrum cogito, qui angustas Hellesponti
fauces, multo molimine, magnoque conatu
traierit. idem tamen Ciliciam, Persarum cru-
ore inundatam, & Gangabelam, ubi campi de-
yictorum ossibus strati erant, uno impetu su-
peravit. Dantur etiam naves Malignæ, seu Pi-
raticæ. sed non est, malignam uxorem, quas
passim metuunt, ut pertimescas: nescio enim,
quo felici sidere, in BENIGNAM, o utinam
ter & amplius! incideris. Ad navium partes &
instrumenta vado: Proram, Oculum, Insignia,
Thronum & Gubernacula, qvarum ope Na-
varchus, quo vult, navem trahit flectitque:
Dominium eminens Marito, & qvæ sunt uxo-
ris erga virum officia, apprime commendant.

MSVp

20

Malus

Malus, seu arbor, navi specialius amantes admonet, ad perpendiculum vitam instituant: Cornua Antennæ, ne vela, ultra quam pars est, in amore laxent: aut, verborum peripheria, ab animi centro, inæqualiter aberrent. Quid Anchora? Religionem signat, pietatem, morumque similitudinem, ad connectendas amicitias firmissimum vinculum. Vela, seu Carbasa, quid innuunt? Rerum copias, Vento, seu fortunæ permittendas esse: harum enim vanitatem in nuptiis, ipsa Iuno pronuba docet, quæ divitiis æque, ac aeri præsidet. A Rudentibus & nauticis funibus, secundum legis rigorem non omnia exseqvenda discat Maritus, ne forte zelotypus videatur, & uxor eius culpa pecare audeat. Acus Marina, aut Magnetica, viarum illa fidelis monstratrix, etiam in tenebris quam commodissime navigationem institui posse, monstrat. Hæret adhuc in ambiguo, num meliori iure amor Magnes, an Magnes amor dici possit ac debeat: adeo amorum ille Magister, pro speciei perpetuate, vi Magnetica, ad centrum suum cuncta rapit, adigit, compellit. Quare etiam hic,
Nobile naturæ florentis in Vrbe Theatrum,
Nexibus arcannis, una recludet Acus.

intendit oportere ut hanc dialogon Abreuiatio His

His dictis, monitus e Carina profilio: ut Cœlum adorem, inque partes meas advocem. Dii Connubiales, qvam svavissimam hic harmoniam video! Cepheus Rex medium cœli iam occupat, & Andromedam Perseo nuptum locat. Castor & Pollux, salutaria nautarum nomina, in horizonte iam capita erigunt, & amantisimorum inter se fratum, in sinu Matris ludendorum aliquando, spem maximam ostentant. Iupiter, qvem solum e Planetis, in Signo multorum liberorum video, Ioviales plane, id est, pulcrae staturæ, boni animi, graves, & in actione prudentes, iustos, liberales, divites, honoratos & felices natos natasqve futuros, ominatur. Plura volebam, nisi Sol ad Virginem properans, in cuius nunc stas Horoscopo, Coelestem hanc Philosophiam, ortu suo interceptisset. Igitur, contraho prolusionis meæ vela, & tenui Celestis mate, navem ficulneam, in Portum humanitatis tuæ subduco. VALE, Patriæ decus, & BENIGNÆ DEÆ tuæ, non Tabulam Votivam, qvam Neptuno, in litore maris Nautæ consecrant. sed qvod Æschines amantisimo Socrati, TEIPSVM. Iterum VALE, & Apollini Musarum Observantiam meam. Scrib. in navi, qvæ vento subsolano ad Acropolin Prussiæ deferebatur.

— 25 (*) 50 —